בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 20-02-41368 ק' נ' ס' ט'
תלה"מ 20-02-41398
תלה"מ 20-05-44030
תלה"מ 20-08-17207

תיק חיצוני:

בפני **כבוד השופטת שלי אייזנברג,**
סגנית נשיא לענייני משפחה-מחוז חיפה

בעניין הקטינים: **1. ל' ס' ת.ז. ===**
2. א' ס' ת.ז. ===

התובעת **א' ס' ת"ז ===**
ע"י ב"כ עוה"ד יניב ערבה

נגד

הנתבע **א' ס' ת"ז ===**
ע"י ב"כ עוה"ד עידית גור אריה

החלטה

1. בהמשך לדיון שהתקיים בפני ביום 1.12.20 בתובענות שבכותרת, יש צורך במתן החלטה במספר עניינים:

מזונות זמניים

2. ראשית ההליכים בין הצדדים בבקשה לישוב סכסוך, שנדונה בבית המשפט למשפחה בחדרה-כבוד השופטת גולדקורן. ביום 8.2.20 פסקה כב' השופטת גולדקורן מזונות זמניים בסך של 1,100 ₪ לכל אחד מהקטינים וקבעה כי הצדדים יישאו בחלקים שווים בעלויות מסגרות החינוך של הקטינים ובתשלומי המשכנתא והביטוח בגין דירת המגורים של הצדדים. (להלן: "ההחלטה הזמנית"). באותה עת, התגוררו הקטינים והתובעת (להלן: "האם") בדירת המגורים של הצדדים, הנתבע (להלן: "האב") התגורר בבית אמו.

3. לטענת האב לאחר מתן ההחלטה הזמנית חל שינוי נסיבות, האם עברה להתגורר בישוב --- ביחד עם בן זוג, ובנוסף מלאו לאחד מהקטינים 6 שנים, ובהתאם יש לעדכן את ההחלטה הזמנית להלכה שנפסקה בבע"מ 919/15.

4. הצדדים נישאו זל"ז כדמו"י ביום 17.7.2013. מנישואיהם נולדו שני הקטינים: קטין יליד 5.5.2014 כבן 6.5, וקטין יליד 12.9.18 כבן שנתיים (להלן: "**הקטינים**").

5. הצדדים נפרדו בחודש 10/2019. אין חולק בין הצדדים כי הקטינים שוהים עם האב בימים ב' ו-ד' לרבות לינה ובכל סוף שבוע שני.

<u>תמצית טענות המבקשת:</u>

6. האם נושאת לבדה במספר הלוואות: שתי הלוואת משתלמות משכרה בסך של 664 ₪, הלוואה נוספת בכרטיס האשראי אשר החזרה החודשי עומד על 474 ₪, הלוואה בחשבון הבנק אשר החזרה החודשי עומד על 1,930 ₪. בסך הכל נושאת האם בהחזר הלוואות משותפות בסך של 3,068 ₪ בחודש. לטענתה, האב סמוך על שולחנה של אמו ומתגורר ביחידת דיור ליד ביתה ללא הוצאות מדור.

7. עת הגישה האם את תביעתה, הקטינים היו מתחת לגיל 6, ומשכך עתרה המבקשת לחייב את המשיב בהוצאות מדור בסך כולל של 3,260 ₪, ובהוצאות הקטינים: סך של 1,450 ₪ עבור הקטין ל' ו- 1,400 ₪ עבור הקטין א'.

8. בדיון אישרה האם, כי לאור גילו של הקטין ל' שהינו מעל גיל 6, יש לעדכן את ההחלטה הזמנית. האם פרטה כי היא מתגוררת עם בן זוגה בדירה שכורה בישוב --- בעלות 3,000 ₪ לחודש, כאשר הינה נושאת במחצית העלות (1,500 ₪). לטענתה יש לחייב את האב בחלקו של הקטין א' בהוצאת המדור בסך של 500 ₪. עוד טענה כי יש להעמיד את דמי מזונות הקטין ל' בסך של 600 ₪ כאשר האם תהא אחראית לרכישת ביגוד וכיו"ב.
האם ביקשה כי בית המשפט יביא בחשבון כי מדובר בזמני שהות רחבים אך לא שוויוניים.

<u>תמצית טענות האב:</u>

9. בנסיבות בהן מתקיימת חלוקת זמני שהות הקרובה למשמורת משותפת, שעה שהשתכרות האם מעבודתה ב--- גבוהה משל האב, המועסק כ... בחברת "---". יש לקבוע פערי השתכרות בין הצדדים 40%-60% לטובת האם.

לטענת האב, הוא נושא בתשלום שכר דירה בסך של 2,500 ₪ לאמו ובהחזר הלוואה בסך של 1,000 ₪ בגין רכב המצוי בשימושה הבלעדי של האם. לאב הוצאות דלק בסך של 500 ₪ והוצאותיו האישיות מסתכמות בסך של 2,000 ₪. בנוסף משלם את חלקו בסך של 2,800 ₪ בגין מחצית המשכנתא וביטוחי חיים לדירה המשותפת. לאור כל הוצאותיו של האב, נותרת לו הכנסה פנויה בסך של 700 ₪ לפני תשלום המזונות, ולפני תשלום מחצית מגן פרטי לא' בסך של 1,250 ₪.

10. האם מתגוררת עם בן זוגה, לטענת האב, עיון בדפי העו"ש שצירפה האם מלמד כי היא לא נושאת בדמי שכירות ובתשלום הוצאות אחזקת מדור.
לטענתו יש להתחשב בזמני השהות בעת פסיקת גובה החיוב, שכן מחצית מהזמן צרכי הקטין מסופקים במלואם על ידי האב באופן ישיר.

11. לאור כלל הנסיבות, אין מקום לחייב האב במזונות הקטין ל', ויש להורות על ביטול החיוב במזונותיו, חיוב אשר הוטל עת הקטין היה מתחת לגיל 6.
ביחס לקטין א' טוען האב כי יש להותיר את ההחלטה למזונות זמניים על כנה, מבלי להוסיף הוצאת המדור שכן האם אינה נושאת בהוצאה זו בפועל.
כן טוען כי יש לקבוע חלוקה שווה בהוצאות החינוך והוצאות הבריאות.

<u>הדין החל:</u>

12. בהתאם להוראת סעיף 3(א) לתיקון דיני משפחה (מזונות) התשי"ט-1959 (להלן: "חוק המזונות"), אב חייב במזונות ילדיו הקטינים על פי הוראות הדין האישי החל עליו.
על פי הדין העברי, אב יהודי חב באופן בלבדי בסיפוק המזונות ההכרחיים של ילדיו מלידתם ועד הגיעם לגיל 15 (ראה לעניין זה ע"א 210/82 <u>גלבר נ' גלבר</u> פד"י לח(2) 1, ע"א 591/81 <u>פורטוגז נ' פורטוגז</u> פד"י לו(3) 449).
ההלכה חילקה את גדר החיוב לגילאים 0-6, שאז האם פטורה כליל מסיפוק מזונות הקטינים, בעוד שעל האב מוטלת חובה אבסולוטית. בהתייחס לקבוצת הגיל 6-15 שנים, האריכו תקנת תקנת אושא ותקנת הרבנות הראשית משנת תש"ד, תוקף חיוב אבסולוטי זה עד מלאת לקטין 15 שנים. כך ההלכה הנהגת הייתה בעניין מזונותיהם ההכרחיים של קטינים בגילאי 0-15 עד

לאחרונה. ההלכה התחדשה בבע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית אשר ניתן ביום 19.7.17 ופורסם בנבו. בית המשפט העליון פסק פה אחד (בהרכב של שבעה שופטים), מפי כבוד השופט פוגלמן, כי קיימת אפשרות חלופית לפרשנות תקנת תש"ד, שתיטיב להלום את ערכי היסוד של שיטתנו המשפטית ותחתור לחלוקת נטל הוגנת ושוויונית יותר בין ההורים, תוך הבטחת טובת הקטין. פרשנות זו תביא לכך שגם על פי הדין העברי, יראו בשני ההורים כחייבים במזונות ילדיהם בגילאי 6-15 מדין צדקה. חלוקת החיוב בין ההורים תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בהתחשב בהסדר המשמורת שנקבע בפועל ויתר הנסיבות הצריכות לעניין.

ומן הכלל אל הפרט:

12. הכנסות הצדדים: מתלושי השכר שהציגו הצדדים, עולה כי לאב הכנסה ממוצעת בסך של 9,823 ₪ לאחר ניכויי חובה. לאם הכנסה ממוצעת מעבודתה בסך של 13,434 ₪ לאחר ניכויי חובה. לאור הנתונים האמורים, אני קובעת כי יחסי ההשתכרות הינם 40%:60%.
הוצאות המדור: לאחר שמיעת הצדדים והאסמכתאות שהניחו בפניי ברי כי לשני הצדדים הוצאות מדור. האב משלם דמי שכירות לאמו בסך של 2,500 ₪ - הוגשו אסמכתאות. כן הדגיש האב כי טרם המעבר שלו ליחידת הדיור בבית אמו, היה ביחידה דייר שהוצא מהדירה על מנת לאפשר לו לעבור להתגורר בה, כאשר אמו גמלאית הזקוקה לדמי השכירות לקיומה. מאידך האם צירפה הסכם שכירות עליו חתומה עם בן זוגה החדש, אך מדפי הבנק שצרפה לא עלה שהיא נושאת בתשלום דמי השכירות ואחזקת הדירה.
האם נדרשת להמציא בתוך 10 ימים אסמכתאות לעניין חלקה בהוצאות המדור ואחזקתו.

13. צורכי הקטינים: לקטין ל' מלאו 6 שנים בחודש אפריל האחרון. הדין בענייננו קובע כי יש לראות בשני ההורים כחייבים במזונותיו וחלוקת החיוב בין ההורים תקבע על פי יכולותיהם. לאור חלוקת זמני השהות ונוכח יכולותיהם הכלכליות של הצדדים, אני קובעת כי כל הורה יישא בעצמו בהוצאות המדור עבור הקטין ל'.
כן אני קובעת כי כל אחד מההורים יישא בצורכי הקטין שהינם תלויי שהות: מזון וכלכלה, כלי בית, טיולים, תרבות ופנאי, משחקים וספרים, וזאת ללא צורך בהעברת תשלומים בין ההורים.

מעבר לצרכים תלויי השהות וצרכי המדור הקיימים בשני הבתים, כוללים צורכי הקטין צרכים שאינם חלק מההוצאות המשפחתיות השוטפות בשני הבתים, ואלו דורשים ניהול של אחד ההורים, כגון: ביגוד והנעלה, תספורת, טיפוח והיגיינה, דמי כיס, טלפון נייד, מתנות לחברים וצורכי לימוד לאורך השנה. לאור גילו של הקטין ולמען היעילות אני קובעת כי בשלב זה תשמש האם כהורה האחראי על הוצאות אלו עבור הקטין ל'.
בשים לב לשיעור דמי המזונות הזמניים שנפסק ע"י כבוד השופטת גולדקורן, נוכח פערי ההשתכרות וחלוקת זמני השהות, יעביר המשיב לידי המבקשת סך של 550 ₪ בכל חודש עבור צרכים אלו.

ביחס לקטין א' שגילו מתחת לגיל 6, הרי ההלכה קובעת כי החובה בסיפוק צרכיו מוטלת על אביו. בהתחשב בפערי ההשתכרות בין הצדדים, הפער בזמני השהות, העובדה כי חלקו של הקטין בהוצאות המדור הינה 500 ₪, אני קובעת כי האב ישלם לידי האם עבור מזונות הקטין ומדורו סך של 1,600 ₪ לסיפוק צרכיו.

13. אשר על כן, בהתחשב בדין האישי החל על הצדדים, בשים לב לגילאי הקטינים, כמו גם **בזהירות הרבה בה מחויב בית המשפט לנהוג בשלב של פסיקת מזונות זמניים אשר הינו שלב מוקדם במסגרתו טרם נשמעו ראיות, אני פוסקת כדלקמן:**

א. האב ישלם לידי האם בגין מזונות הקטין ל' סך של 550 ₪.
האב ישלם לידי האם בגין מזונות הקטין א' סך של 1,600 ₪.
(להלן: "**דמי המזונות הזמניים**").

ב. דמי המזונות הזמניים ישולמו החל מיום 1.12.2020 ועד להחלטה אחרת בכל חמישי לחודש, בעבור אותו החודש ויהיו צמודים למדד המחירים לצרכן, ויעודכנו אחת לשלושה חודשים ללא חיובים רטרואקטיביים.

ג. בנוסף לדמי מזונות הזמניים יישאו הצדדים בחלקים שווים בהוצאות החינוך של הקטינים- הוצאות הנדרשות ע"י בית הספר, צהרון, וגן פרטי לקטין --- עד תום שנת הלימודים הנוכחית, ובמחצית הוצאות הבריאות שאינן מכוסות על ידי חוק בריאות ממלכתי בכפוף לתיאום בין ההורים ובהיעדר הסכמה עפ"י המלצת רופא המשפחה או הגורם המטפל והכל עפ"י קבלות.

ד. קצבת הילדים המשולמת על ידי המוסד לביטוח לאומי תשולם לאם בנוסף לדמי המזונות.

<u>קביעת זמני שהות</u>

14. שני הצדדים הגישו תביעות למשמורת. האם מבקשת לקבוע את משמורת הקטינים בידיה. האב מבקש לקבוע משמורת משותפת.

15. אין חולק כי מאז חודש מאי 2020 שוהים הקטינים עם האב פעמיים בשבוע בימים ב' ו-ד' כולל לינה ובכל סוף שבוע שני מיום שישי ועד מוצ"ש.
נוכח התביעות ההדדיות הוזמן עוד ע"י כבוד השופטת גולדקורן ביום 9.8.20 תסקיר עו"ס לסדרי דין, שיניח המלצות לעניין המשמורת וזמני שהות. ביום 22.11.20 הודיע, מנהל המחלקה לשירותים חברתיים ב---, כי העו"ס לסדרי דין היחידה שעובדת במחלקה סיימה בימים אלה את תפקידה כאשר המחלקה מצויה בשלבי קליטה של עו"ס חדש. הטיפול במשפחה הועבר לרשימת המתנה. בשים לב לעומס המוטל על המחלקה, בשלב זה לא ניתן למסור מהו המועד המשוער שבו יוגש תסקיר.

16. ביום 2.11.20 עתר האב בבקשה דחופה ליתן החלטה אופרטיבית זמנית בעניין חלוקת זמני השהות. לטענתו יש צורך במתן החלטה שתקבע את ההסדר הזמני הנוהג בין הצדדים מאז 5/20 לרבות קביעת שעות ברורות לאיסוף הקטינים. לטענתו, האם מאיימת עליו שלא תאפשר את המפגשים, מערבת את הקטינים בסכסוך, צועקת ומגדפת אותו בנוכחות הקטינים ואף חסמה אותו במכשיר הטלפון הסלולרי שלה באופן שאינו מאפשר קיום קשר תקין ורציף בינו לבין ילדיו, כמו גם להתעדכן בעניינים מהותיים הנוגעים לקטינים לרבות שעות האיסוף.
מנגד, האם טוענת כי בקשת האב משוללת כל יסוד, כאשר אין כל דופי בתפקודה. האם מאשרת את קיום זמני השהות כפי שפירט האב ואולם טוענת כי התגלעו מחלוקות בין הצדדים באשר לקביעת זמני שהות קבועים, נוכח התנהלותו הבלתי אחראית של האב. לטענת האם, האב מותיר את הקטינים בהשגחת בני משפחה כאשר הקטינים לנים בבית אימו, שעה שהוא יוצא לעבודתו בשעה 4:30 לפנות בוקר והם מתעוררים בלעדיו ומגיעים למסגרות החינוך באמצעות סבתם, או גיסו של האב או נהג מונית. לטענתה זמני השהות נכפו עליה על

ידי האב כאשר האב אינו ער למצוקת הקטינים נוכח זמני השהות והתנהלותו שאינה תואמת את צורכיהם של הקטינים. לטענתה, הקטינים לנים במיטה אחת עם האב.
עוד טענה האם, כי לאב טראומה משירותו הצבאי, כמו גם רקע פסיכיאטרי משימוש בסמים ואין לה מידע אודות הטיפול שעבר. לעניין החסימה בטלפון הבהירה כי מקורה בהטרדות בלתי פוסקות. האם מתנגדת לקיבוע זמני השהות הזמניים ומבקשת כי זמני השהות יתקיימו ללא לינה באמצע שבוע עד לקבלת תסקיר מקיף אודות המשפחה, לרבות קבלת מסמכים רפואיים אודות מצבו הפסיכיאטרי של האב, מסוגלותו ההורית והתאמת סביבת מגוריו ללינת הקטינים.

17. בדיון שהתקיים בפני, הצהיר האב כי בשלב זה הוא מתגורר בבית אימו כאשר חדר אחד משמש למגוריו ובחדר אחר לנים הקטינים. האב ציין כי בבית האם מצויה יחידת דיור נפרדת שבחודשים האחרונים עברה שיפוץ והורחבה על מנת לשמש דירת מגורים עבורו ועבור הקטינים כאשר לרשות הקטינים יהיה חדר משלהם עם מיטות נוער שנרכשו ואמורות להיות מסופקות בהקדם. האב ציין כי אכן הוא יוצא מידי בוקר לעבודתו כ... בחברת --- בשעה 4:30 בבוקר. האב הבהיר כי הוא עובד בעבודתו זו כבר שנים ולא פעם נעזרו הצדדים באימו להתארגנות בשעות הבוקר. לבקשת ביהמ"ש הפיס האב את חששות האם והדגיש כי הקטינים אינם נותרים לבדם, אימו מסייעת להם בהתארגנות בשעות הבוקר ומסיעה אותם במונית למסגרות החינוך בימים שהם לנים אצלו. האב טען כי הוא אוסף את הקטינים עם תום המסגרת החינוכית ושוהה עימם במשך זמני השהות.
לעניין הטיפול הפסיכיאטרי הצהיר לפרוטוקול כי הוא בטיפול מזה כחצי שנה טרם הפירוד. כיום מטופל אצל פסיכיאטר פרטי אחת לשבועיים לשיחות ללא המלצה לטיפול תרופתי. כאשר נוכח הקשר הטוב שנוצר בינו לבין המטפל, לא עבר לטיפול פסיכולוגי וממשיך בשיחות אצל הפסיכיאטר. האב נכון להמציא אישור רפואי לבקשת האם.

18. לאחר ששקלתי טענות הצדדים והתרשמתי מהם בדיון שהיה בפני, שוכנעתי שיש לקבע את המצב הקיים על פיו התנהלו הצדדים בחצי שנה האחרונה. איני רואה בשלב זה מניעה להמשך לינת הקטינים אצל האב, כאשר אין פסול בהסתייעותו באימו בשעות הבוקר על מנת לאפשר לו לצאת לעבודה בזמן. סבורני כי לו היו הנסיבות הפוכות והאם היתה נאלצת לצאת

לעבודתה בשעות הבוקר המוקדמות לא היה מקום לטעון כי האם אינה ראויה להלין את הקטינים בביתה, שעה שהיא נעזרת בצד ג' להבאת הקטינים למסגרות. כן איני רואה לתלות את הלינה בהגשת תסקיר. שעה שהקטינים לנים אצל האב בסופי שבוע והאם אינה סבורה כי הם מצויים בסכנה, הרי שאין לקטינים כל סיכון גם בלינה באמצע השבוע כאשר מחובתו של האב לדאוג לצורכיהם של הקטינים ולבטחונם. האב ידאג כי בעת שהוא יוצא לעבודתו בשעות הבוקר המוקדמות, אימו תהא זמינה לקטינים בביתה ככל והקטינים לנים בביתה, או ביחידת הדיור ככל והקטינים לנים ביחידת הדיור. כן ימציא האב אישור מהרופא הפסיכיאטר המטפל אודות מצבו הבריאותי ומהות הטיפול.

19. אשר על כן, אני קובעת כי בשלב זה הקטינים ישהו עם האב בימים ב' ו-ד' ישירות מהמסגרת החינוכית ועד למחרת בבוקר למסגרות. בחופשות ובסגרים יהיו הקטינים באחריות האב בהתאם לחלוקת זמני השהות-מהשעות שבהן אמורות להסתיים מסגרות החינוך – מבית האם ועד למחרת בצהרים בהתאם לשעות, בהן אמורות היו להסתיים המסגרות- האם תאסוף את הקטינים מבית האב.
בנוסף ישהו הקטינים בסופי שבוע אחת לשבועיים לסירוגין עם האב: בימי שישי מתום המסגרת החינוכית ובמידה ולא מתקיימת מסגרת חינוכית יאסוף האב את הקטינים בשעה 9:00 בבוקר מבית האם כאשר האם תגיע לאסוף את הקטינים מבית האב בשבת בשעה 19:30. באחריות האם להודיע לאב ככל ולא הביאה את הקטינים למסגרות החינוך ביום שישי על מנת שיגיע לאסוף אותם מביתה.

20. אני מורה לאם לבטל את חסימת האב מהטלפון הסלולרי לרבות בווצאפ .למען הסר ספק, אני מבהירה כי התקשורת בין הצדדים לרבות תקשורת בווצאפ תהיה בלשון מכבדת ובענייני הקטינים בלבד. אני אוסרת על הטרדה ועל מחיקה של הודעות. כמו כן, אני מורה לאם לאפשר לקטינים לשוחח עם האב בטלפון בימים בהם הקטינים שוהים עימה בין השעה 19:00 לשעה 19:30.

<u>פירוק שיתוף</u>

21. נוכח הסכמת הצדדים כפי שניתנה בדיון בפני, ניתן צו לפירוק השיתוף בדירת המגורים של הצדדים ברח' --- , דירה – ב--- הידועה כגוש ---חלק מחלקות ---ו----(להלן: "הדירה"). הפירוק ייעשה בדרך של מכירת הדירה כפנויה למרבה במחיר, כאשר התמורה, בניכוי הוצאות המכירה, סילוק הלוואת המשכנתא, חובות הרובצים על הדירה וחובות משותפים בהתאם לחוו"ד רו"ח שתונח בפני, תחולק בין הצדדים בחלקים שווים ביניהם.

22. בשלב זה נוכח הסכמת הצדדים ושיתוף הפעולה ביניהם, ימשיכו הצדדים לפעול בעצמם למכירת הדירה וזאת על מנת לייתר הוצאות של מכר כפוי – כינוס נכסים.
ככל והצדדים לא יצליחו למכור את הדירה בכוחות עצמם עד ליום 5.4.21 כפוף לכך שלא תוגש בקשה להארכת המועד למכירה מוסכמת כאמור, יהיה רשאי מי מהצדדים לעתור בבקשה למינוי כונס נכסים לביצוע פירוק השיתוף.

23. ככל ולא יצליחו להאריך את תקופת הקפאת תשלומי המשכנתא, עד להחלטה אחרת ישאו הצדדים בחלקים שווים בתשלומי המשכנתא והביטוח בגין הדירה.

24. אני קובעת ישיבת קדם משפט נוספת **<u>ליום 4.5.2021 בשעה 10:30.</u>**

<u>המזכירות תמציא החלטתי לצדדים ולמחלקה לשירותים חברתיים ב---.</u>
<u>ההחלטה מותרת לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.</u>

ניתנה היום, י"ז כסלו תשפ"א, 03 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.

שלי אייזנברג, שופטת, סגנית הנשיא